

ČAS

REVIJA LEONOVE DRUŽBE

UREDILI

DR. JANEZ FABIJAN, DR. IVAN AHČIN,
DR. STANKO GOGALA

LETNIK XXXIV

LJUBLJANA 1939/40

NATISNILA JUGOSLOVANSKA TISKARNA (JOŽE KRAMARIČ)

Kazalo.

VSEBINA XXXIV. LETNIKA.

Razprave:

Mirovna prizadevanja papeža Pija XII. — Kronist	1
Filozofske osnove Rosenbergovega nazora. —	
Dr. J. Janžekovič	14
Filozofija »smrtonosne bolezni«. — Dr. Anton	
Trstenjak	50, 99
Od poljsko-nemške vojne do vojne med Nemčijo	
in Francijo in Anglijo. — Ruda Jurčec	64
Prva okrožnica Pija XII. — J. F.	97
Korporativizem. — Dr. Ivan Ahčin	110
Razvojna teorija. — Dr. Lambert Ehrlich	130, 281
Vojna si išče obseg in cilje. — Ruda Jurčec . . .	139
Za mir, pravičnost in ljubezen med narodi. —	
Božični nagovor Pija XII.	169
Ob dvajsetletnici slovenske univerze. — Dr.	
Janko Polec	179
Verska struktura Francije in druga s tem zve-	
zana vprašanja. — Franc Terseglav	185
Rast naroda in nazadovanje rojstev v Slove-	
niji. — Dr. Ivo Pirc	201
Tudi gospodarski položaj družine zastruplja	
ali ozdravlja državo in rod. — Milica Grafen-	
auerjeva	218
Orožje bo izsililo odločitev. — Ruda Jurčec	223
Pozitivno versko vzgajanje. — Dr. Gogala Stanko	257
K razvoju naziranja o razmerju med umetnostjo	
in nравnostjo. — Dr. Ivan Grafenauer	
Ob dvajsetletnici univerze kralja Aleksan-	
dra I. v Ljubljani. — Dr. M. Slavič	277
Osmero blagrov. — Dr. Cajnkar Stanko	313
Vprašanje ljudske vzgoje pri nas. — Vinko	
Brumen	328, 378
Zgled sem vam dal. — V. Fajdiga	353
Duhovna in družabna prizadevanja francoske	
mladine. — P. A. M. Carré	358
Liturgično gibanje — mladinsko gibanje. —	
Oražem Janez	363

Obzornik:

Akademski kulturno-socialni teden SKAD Zarje v Bohinju. —	
B. G.	79, 148
Svoboda ali sužnost. — Dr. J. Mal	84
Dokument o ustanovitvi ljubljanske univerze	288

Pravda o dialektičnem materializmu. — Rudolf Čuješ	289
Ob prvem slovenskem knjigotrškem katalogu. — Cene Kranjc	378

Ocene knjig:

Dr. Jože Turk: Pota in cilji sholastike. (Dr. A. Trstenjak)	88
M. Blažić: Evolucija i postanak čovjeka. (Dr. L. Ehrlich)	90
Slovenski jezik. — Glasilo Slavističnega društva. Letnik II.	
Snopič 1—2. (Tine Logar)	91
Miroslav Adlešič: Naravoznanstvo in svetovni nazor.	
(Ivo Pirkovič)	151
Gol-Voj Ivan: Človek odkod in kam. (J. Janžekovič)	157
Francè Mesesnel: Janez in Jurij Šubic. (R. Ložar)	158
Dr. Urbanc Anton: Zavarovalno pravo. (Kokalj Joža)	160
Charles Dickens: David Copperfield — Oton Župančič	
(E. B.)	162
Marija Hamsun: Otroci z Dolgega brega — Mara Puntar-	
jeva. (Dr. I. Pregelj)	163
Hauffove pravljice II. — Josip Osana. (Dr. I. Pregelj)	163
Joža Lovrenčič: Sholar iz Trente. (Dr. I. Pregelj)	163
Francè Veber: Vprašanje stvarnosti. (Dr. A. Trstenjak)	231
Dr. Josip Mal: Zgodovina slovenskega naroda. (Maks	
Miklavčič)	234
Francè Kidrič: Zoisova korespondenca 1808—1809. (Dr.	
Ivan Grafenauer)	237
Slovenski jezik. Glasilo Slavističnega društva. Letnik II. Sno-	
pič 3—4. (Tine Logar)	239
Janez Veider: Kneginja Ema — naša prva svetnica (M. M.)	241
Franc Bernik: Zgodovina fare Domžale II. knjiga (M. M.)	242
Dr. Andrej Gosar: Socialni nauk Cerkve po besedilu pa-	
peških okrožnic. (J. G.)	242
Dr. Ivan Ahčin: Komunizem največja nevarnost naše dobe.	
(Dr. Ciril Žebot)	243
Na bregovih Bistrice — almanah (Gogala)	244
Koledar Družbe sv. Mohorja 1940 (Leopold Stanek)	245
Pax et bonum (Jeza Maks)	245
Stanko Žakelj C. M.: Kristusova osebnost kot kriterij za	
njegovo božje poslanstvo. (Gogala)	246
Das Buch Jeremias. Übersetzt und erklärt von Wilibald Lauck	
(M. Slavič)	247
Die Makkabäerbücher. Das Buch Job. Übersetzt und erklärt von	
Hermann Bückers (M. Slavič)	247
Enrica von Handel-Mazzetti: Jese in Marija II. Ro-	
man. Dr. Ivan Pregelj (V. N.)	248
Anton Sovré: Stari Grki. (Dr. F. Trdan)	295
Bohinjski teden 1939. Zbornik predavanj kulturno-socialnega	
tečaja SKAD Zarje (V. F.)	302
Vilko Fajdiga: Božji otroci. (J. F.)	303
Liesbeth Burger: Štirideset let babica — Jože Lovec.	
(Milica Grafenauerjeva)	304
Tine Debeljak, R. Molè in Fr. Stelè: Poljska (E. B.)	306
Boris Furlan: Racionalizem in revolucija. (Gogala)	306

Viri za zgodovino Slovencev, knjiga prva. Srednjeveški urbarji za Slovenijo — zvezek drugi. Urbarji Salzburške nadškofije. Objavil Milko Kos. (Dr. J. Turk)	335
Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo (grb)	336
Kazalo k zgodovinskim publikacijam Muzejskega društva za Slovenijo (grb)	337
✓ Etbin Bojc: Naša narodna vzgoja in obramba. (Maks Jeza)	339
Dr. Ivan Tomšič: Nekaj misli glede znanstvenega dela o inozemskih Jugoslovanih (grb)	341
Dr. Ivan Pintar: Mediko-kirurški učni zavod v Ljubljani, njegov nastanek, razmah in konec. (Dr. A. B.)	342
Seksualni problemi — prev. Krsto Spalatin. (Dr. A. B.)	344
A. Ušeničnik: Izbrani spisi I., II., III. (Dr. A. Trstenjak)	394
Sv. pismo Stare zaveze I. Priredil dr. M. Slavič. (J. F.)	399
Dr. Fr. Šanc: Providnost božja. (Fabijan)	400
VI. Congressus intern. Christi Regis — VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja. (J. F.)	401
Opći šematizam Katoličke crkve u Jugoslaviji. (J. F.)	402
Malo opravilo v čast bl. Devici Mariji. (J. O.)	402
Dr. Fr. Šturm: Francosko-slovenski slovar. (Fr. Glinšek)	402
Slovenski jezik III. (Tine Logar)	406
Pedagoški zbornik XXXIV. zv. (E. B.)	407
Dr. L. Poljanec: Pedagoška biologija. (E. B.)	408
Dr. A. Bilimovič: Agrarna struktura Jugoslavije in Slovenije. (L. L.)	409
Dr. ing. Č. Nagode: Naše glavne komunikacije in mednarodni tranzit. (L. L.)	409

Zapiski:

Welsova »Zgodovina« in krščanstvo. (Vilko Fajdiga)	92
Načrtno ali uravnava narodno gospodarstvo. (Dr. Ciril Žebot)	164
Papeževo delo za mir. (J. G.)	249
Duhovniki v francoski armadi. (V. F.)	251
Socialni tedni. (J. M.)	252
Italijansko posredovanje za mir. (Ruda Jurčec)	253
Stalinovi načrti. (R. J.)	254
K sovražnostim med Sovjetsko Rusijo in Finsko. (Historicus)	256
V senci jutrišnjega dne (prev. J. G.)	307
Duhovniki v francoski armadi. (Maks Jeza)	311
Beležka o nagibih in namigavanjih. (Dr. J. Fabijan)	312
Vprašanje nevtralnosti. (J. G.)	345
Kramljanje o dvojni morali in enakopravnosti. (Narte Velikonja)	347
V obrambo resnice in pravičnosti. (J. F.)	410
Nova revija. (J. F.)	415